

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика фізичного виховання

для студентів 5 курсу магістри

напрямок підготовки 0102 – Фізичне виховання,

спорт і здоров'я людини

спеціальності 8.01020302 – Фізична реабілітація

факультет здоров'я людини

Семінар№1

Теорія і методика фізичного виховання як наукова та навчальна дисципліна.

Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання як науки

1. Місце ТіМФВ в системі наукових знань.
2. Характеристика ТФВ і МФВ як складових навчальної дисципліни ТіМФВ, їх роль у підготовці фахівців з фізичного виховання. Структура та зміст ТіМФВ як навчальної дисципліни.
3. Вихідні поняття ТіМФВ, дискусійні моменти в їх сучасному тлумаченні. Суміжні поняття ТіМФВ у практиці ФВ та НДР з проблем ФВ.
4. Сучасні пріоритети розвитку науки в сфері фізичної культури і спорту.
5. Формування теоретичних і методичних засад розвитку «Спорту для всіх». Обґрунтування раціональних параметрів фізкультурно-оздоровчих занять із різними верствами населення.
6. Формування наукових підходів до визначення рівнів мотивації різних верств населення щодо застосування засобів фізичної культури і спорту для профілактики захворювань, зміцнення здоров'я.
7. Використання “штучного керуючого середовища” в процесі ФВ (апаратні пристосування, спеціалізоване устаткування, тренажерні пристрої). Використання комп'ютерних технологій в процесі ФВ.

Семінар№2.

Аналіз світоглядних, правових, програмно-нормативних, теоретико-методичних та організаційних основ сучасної системи фізичного виховання в Україні.

Перспективи реформування національної системи фізичного виховання в Україні

1. Система фізичного виховання як вихідне поняття теорії фізичного виховання.
2. Фактори, що забезпечують функціонування системи ФВ у сучасному суспільстві.
3. Традиції української народної культури, як передумова формування національної системи ФВ.
4. Аналіз основ системи ФВ в Україні (світоглядні, правові, програмно-нормативні, теоретико-методичні, організаційні).
5. Критерії ефективності систем фізичного виховання в країні.
6. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації» про шляхи розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
7. Стратегія розвитку національної системи фізичного виховання у «Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту».
8. Оцінка можливостей реалізації Національної доктрини, перешкоди у її виконанні (дискусія).

Семінар№3

Проблематика точності постановки завдань у фізичному вихованні. Аналіз сутнісного змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання

1. Характеристика чинників, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби особистості, потреби суспільства).
2. Характеристика завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи, уточнення формулювання завдань.
3. Характеристика змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання (загальні соціальні принципи виховної стратегії суспільства, загальнопедагогічні принципи, специфічні принципи фізичного виховання).
4. Визначення взаємозв'язку між завданнями і принципами фізичного виховання як складовими даного педагогічного процесу.

Семінар №4
Характеристика форм, засобів і методів фізичного виховання.
Їх класифікація.

1. Характеристика засобів, фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації.
2. Характеристика фізичних вправ як основний засіб фізичного виховання (техніка фізичних вправ, характеристика рухів).
3. Напрямки та вимоги використання природних сил як засобу фізичного виховання.
4. Гігієнічні фактори, що впливають на ефективність занять фізичним вправами.
5. Характеристика методів фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації.
6. Характеристика впливу методів фізичного виховання на спрямованість даного педагогічного процесу.
7. Особливості застосування засобів і методик різної спрямованості у процесі занять фізичними вправами.

Семінар №5
Особливості організації процесу фізичного виховання. Проблематика формування особистості у процесі фізичного виховання

1. Організаційні форми фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
2. Аналіз підходів до класифікації організаційних форм фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій.
3. Теоретичне обґрунтування структури занять у фізичному вихованні.
4. Загальні вимоги до проведення уроку фізичної культури. Значення фізичних вправ у процесі формування особистості.
5. Особливості виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
6. Особливості виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання осіб різного віку.
7. Особливості виховання естетичних смаків у процесі фізичного виховання осіб різного віку.

Семінар №6
Чинники, які обумовлюють методику фізичного виховання

1. Закономірності педагогічного процесу як визначний чинники методики фізичного виховання.
2. Залежність методики фізичного виховання від конкретного змісту занять.
3. Вплив на методику фізичного виховання вікових, статевих та індивідуальних особливостей осіб, що займаються фізичними вправами.
4. Матеріально-технічне забезпечення методики фізичного виховання.

Семінар №7
Особливості формування знань, вмінь і навичок у процесі фізичного виховання.

1. Характеристика знань як компоненту фізкультурної освіти,
2. Систематизація фізкультурних знань.
3. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань.
4. Особливості формування фізкультурних знань.
5. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання.
6. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності.
7. Характеристика підходів до методики навчання руховим діям на різних етапах.
8. Характеристика перешкод, що виникають у процесі формування фізкультурних знань та рухових дій в осіб різного віку.

Семінар №8

Теоретико-методичні засади розвитку рухових здібностей і фізичних якостей людини. Методичні аспекти визначення рухових здібностей та розвитку фізичних якостей індивіда.

1. Характеристика змісту рухових якостей на підставі аналізу м'язової роботи та джерел енергозабезпечення.
2. Характеристика понять: «рухові задатки», «рухові здібності», «рухові якості», «рухова обдарованість», «талант».
3. Визначення взаємозв'язку між поняттями: «рухові задатки», «рухові здібності», «рухові якості», «рухова обдарованість», «талант».
4. Характеристика підходів до вибору методик для розвитку рухових якостей.
5. Особливості методики розвитку рухових якостей, в осіб різного віку, статі, рівня фізичної підготовленості
6. Особливості диференціації методики розвитку рухових якостей, в осіб з різними темпами розвитку, тілобудовою, властивостями нервової системи
7. Характеристика перешкод, що виникають у процесі розвитку рухових якостей.

Семінар №9

Управління фізичним вихованням. Моделювання у фізичному вихованні

1. Сутність поняття «управління» в ТіМФВ. Організм людини як складна, динамічна, ймовірна та саморегулююча система.
2. Особливості взаємодії системи вчитель – учень. Загальні умови управління біологічними та педагогічними процесами. Необхідні умови управління процесом ФВ.
3. Види моделі, які використовуються у практиці наукових досліджень з проблем фізичного виховання.
4. Особливості побудови математичних моделей у фізичному вихованні. Сутність прогностичного моделювання. Модельні характеристики функціонального стану людей різного віку. Модельні характеристики загальної фізичної підготовленості дітей шкільного віку.

Семінар № 10

Особливості програмування занять фізичними вправами для осіб різного віку.

Контроль у фізичному вихованні

1. Алгоритм програмування занять фізичними вправами.
2. Визначення раціональних засобів та методів занять фізичними вправами. Визначення раціонального рухового режиму. Технологія корекції програм занять в процесі ФВ.
3. Мета і види контролю.
4. Особливості попереднього, оперативного, поточного та етапного контролю. Педагогічний контроль як чинник підвищення мотивації учнів до занять фізичною культурою.
5. Застосування технічних засобів термінової інформації у педагогічному контролі.

Семінар №11

Особливості методики фізичного виховання дорослого населення

1. Мета і завдання фізичного виховання дорослого населення.
2. Фізкультурно-гігієнічний напрям ФВ в побуті. Оздоровчо-рекреаційний напрям ФВ. Лікувально-реабілітаційний напрям ФВ.
3. Загально-підготовчий напрям ФВ. Професійно-прикладний напрям ФВ.
4. Спортивний напрям ФВ.
5. Військово-прикладна фізична підготовка.
6. Формування мотивації фізичної активності; формування фізкультурних знань; засоби ФВ осіб різного віку.
7. Технологія планування ФВ дорослого населення; педагогічний контроль у ФВ дорослого населення; оцінка стану здоров'я та фізичної підготовленості дорослого населення.

Семінар №12

Соціально-психологічні чинники які визначають ефективність фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації. Педагогічний контроль в процесі ФВ студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації.

1. Вимоги суспільства до фахівця з повною вищою освітою (освітньо-кваліфікаційні рівні «спеціаліст», «магістр»).
2. Місце фізичного виховання в системі вищої освіти і виховання студентської молоді.
3. Мета, завдання, фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації.
4. Врахування мотивів та інтересів студентів до фізкультурно-спортивної діяльності як суб'єктивного чинника, що обумовлює зміст та форми організації процесу фізичного виховання у ВНЗ III-IV рівнів акредитації.
5. Характеристика сучасних підходів до контролю ефективності навчального процесу у ВНЗ. Досвід використання модульно-рейтингової оцінки у практиці фізичного виховання студентів.
6. Методика оцінки біологічного віку та стану здоров'я студентів. Методика визначення рівнів фізичного розвитку і фізичної підготовленості студентів.
7. Значення результатів педагогічного контролю для оперативного та поточного планування навчального процесу з дисципліни «Фізичне виховання» студентів ВНЗ 3-4 рівнів акредитації.

Семінар №13

Програмно-нормативне забезпечення фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації

1. Критерії ефективності фізичного виховання випускників ВНЗ згідно вимог навчальної програми.
2. Завдання дисципліни «Фізичне виховання» у ВНЗ III-IV рівнів акредитації.
3. Рекомендована структура та обсяг навчальних занять з фізичного виховання, для студентів різних категорій і груп.
4. Організаційне забезпечення процесу фізичного виховання.

Семінар №14

Стан та актуальні проблеми реформування системи ФВ студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації з урахуванням вимог сучасності (круглий стіл)

1. Критерії, які визначають ефективність системи фізичного виховання студентів.
2. Сучасні наукові підходи до розробки програми фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації та їх реалізація в практиці.
3. Перспективи реформування системи фізичного виховання студентів в Україні.
4. Програмно-нормативне забезпечення процесу фізичного виховання.
5. Організаційне забезпечення процесу фізичного виховання.
6. Кадрове забезпечення процесу фізичного виховання.

Семінар №15

Методичні особливості навчальних занять в основному та спортивному навчальних відділеннях ВНЗ III-IV рівня акредитації

1. Характеристика контингенту основного учбового відділення та конкретизація завдань стосовно до його особливостей.
2. Особливості перспективного та оперативного планування процесу ФВ основного учбового відділення.
3. Особливості методики навчання рухових дій та спрямованого впливу на розвиток окремих рухових якостей.
4. Особливості формування мотивації на виконання навчальних завдань з ФВ.
5. Характеристика контингенту спортивного учбового відділення. Диференціація завдань в залежності від спортивної обдарованості і перспектив спортивного вдосконалення.
6. Специфічні риси спортивної підготовки у навчальних групах спортивного вдосконалення.

Семінар №16

Методичні особливості навчальних занять з ППФП студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації. Особливості методики формування потреби у фізичному самовдосконаленні

1. Психофізіологічні передумови професійної освіти і підготовки студентів до праці. Чинники, що зумовлюють ППФП.
2. Особливості планування ППФП фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» та «магістр».
3. Особливості теоретичної, методичної та практичної підготовки фахівців рівня «бакалавр» та «магістр» з ППФП.
4. Матеріально-технічне забезпечення ППФП.
5. Взаємозв'язок між бажанням особистості займатися фізичними вправами і метою процесу фізичного виховання.
6. Аналіз видів спонукань, спрямованих на формування бажання займатися фізичними вправами.
7. Аналіз перешкод, що виникають у процесі формування потреби займатися фізичними вправами.

Семінар №17

Методичні особливості навчальних занять в спеціальному навчальному відділенні ВНЗ III-IV рівня акредитації

1. Специфіка засобів і методів, що використовуються у навчальних заняттях з дисципліни «Фізичне виховання» у спеціальному учбовому відділенні.
2. Особливості методики загальної і ППФП студентів при відхиленнях у стані здоров'я.
3. Особливості методики занять із студентами груп „А”, „Б”, і „В” спеціального учбового відділення.
4. Засоби, які є протипоказані для використання в заняттях із студентами груп „А”, „Б”, і „В” спеціального учбового відділення.

Семінар №18

Методичні особливості позанавчальних форм фізичного виховання студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації

1. Форми поза навчальних занять з ФВ студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації та їх взаємозв'язок у вирішенні завдань формування фізичної культури особистості фахівця відповідного рівня.
2. Використання нетрадиційних видів спорту у поза навчальній роботі з ФВ студентів.
3. Використання нетрадиційних систем оздоровлення і фізичного вдосконалення у ФВ студентів.
4. Досвід використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій у фізичному вихованні студентів (на прикладі фітнес-програм).